

Pravda

Je třeba postavit a vzít vážně otázku, zda vztah bytí k jsoucnosti je týž nebo podobný jako vztah pravdy k jsoucnosti či spíše k jsoucnu. Nevím, co by mohlo znamenat, když se někteří filosofové táží po bytí vůbec; rád nechám tuto záležitost zcela stranou a soustředím se pouze na bytí jsoucna. Jsoucno samo chápu jako událost, a událostné dění znamená proměnu. Okamžitý stav jsoucna jakožto událostného dění nazývám jeho jsoucností; to znamená, že jsoucno ve svém dění prochází postupně jednotlivými svými jsoucnostmi (přičemž každá aktuální jsoucnost je vždycky také kusem dění a nesmí být chápána jako „bod“, tj. jako ne-dění). Tak, jako lze mluvit o jednotlivých jsoucnostech určitého jsoucna, můžeme mluvit o jeho bytí. To souvisí ovšem s tím, že výpověď „jest“ může mít dvojí smysl, totiž buď vztažený k nějakému „zde a nyní“ (a tedy k určité jsoucnosti příslušného jsoucna), anebo vztažený jen ke onomu jsoucnu vůbec, a to bez ohledu na takové či onaké „hic et nunc“. Proto také v případě bytí půjde vždycky také o bytí určitého jsoucna. A jak to tedy je se vztahem mezi pravdou a jsoucnem? V jakém smyslu smíme mluvit o „pravdě jsoucna“, pokud to lze vůbec připustit? Může nějaké jsoucno „mít“ svou pravdu ve své jsoucnosti? Anebo lze mluvit pouze o pravdě jsoucna v jeho bytí? Je třeba ovšem ještě zdůraznit, že pravdou nemůže být žádné jsoucno prostě vybaveno jako nějakou svou vlastností, jako něčím, co je mu „vlastní“

(Písek, 980213-2.)